ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
вул. Хмельницьке шосе, 7, м. Вінниця, 21036, тел. 661-270, факс 661-271, E-mail: upr_relig@vin.gov.ua

НАКАЗ

03.11.2025 р. м. Вінниця № 113

Про реєстрацію статуту
релігійної громади
Різдво-Богородичної парафії
села Щурівці Гайсинського району
Тульчинської єпархії Української
Православної Церкви
(у новій редакції)

Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації розглянуто матеріали адміністративного провадження за заявою релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви (адреса: вул. Богородицька, буд. 33, с. Щурівці Гайсинського району Вінницької області, поштовий індекс 23712) від 14 жовтня 2025 року № 1, (вх. № 859-25-17 від 14 жовтня 2025 року) щодо реєстрації статуту релігійної громади у новій редакції у зв'язку із зміною підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, найменування, переобрання керівних органів та встановлено:

14 жовтня 2025 року через територіальне відділення «Замостя» ЦНАП «Прозорий офіс» Вінницької міської ради до Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації надійшла заява релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви від 14 жовтня 2025 року № 1 з повідомленням про проведення загальних зборів членів релігійної громади, на яких прийнято рішення щодо зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях, зміни найменування, переобрання керівних органів та з проханням зареєструвати статут у новій редакції.

Як встановлено в ході адміністративного провадження на підставі наданих матеріалів учасниками адміністративного провадження, на загальних зборах членів релігійної громади 05 жовтня 2025 року у відповідності до положень статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», прийнято рішення щодо зміни підлеглості релігійної громади у канонічних та організаційних питаннях, прийнято статут релігійної громади у новій редакції та переобрано керівні органи релігійної громади.

Відомості викладені у заяві підтверджено рішенням органу управління релігійною громадою, а саме протоколом загальних зборів № 01-25 від 05 жовтня 2025 року, списком осіб, які брали участь у загальних зборах, голосували за прийняті рішення та власноручно розписалися у кількості 20 осіб. Крім того, рішення органу управління релігійною громадою, а саме протокол загальних зборів № 01-25 від 05 жовтня 2025 року прошитий, пронумерований та підписаний головою та секретарем загальних зборів.

Інші учасники адміністративного провадження будь-яких пояснень, документів тощо, що стосується обставин справи не подали, хоча були належним чином повідомлені про початок адміністративного провадження.

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» релігійна громада є місцевою релігійною організацією віруючих громадян одного й того самого культу, віросповідання, напряму, течії або толку, які добровільно об`єдналися з метою спільного задоволення релігійних потреб.

Стаття 12 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» містить норми, які зазначаються в статуті релігійної організації.

Статут релігійної організації не повинен суперечити чинному законодавству.

Статут релігійної організації, який відповідно до цивільного законодавства визначає її правоздатність, підлягає реєстрації у порядку, встановленому статтею 14 цього Закону.

Статут релігійної організації повинен містити відомості про: найменування, вид релігійної організації, її віросповідну приналежність і місцезнаходження; органи управління релігійної організації, їхню компетенцію, порядок прийняття ними рішень; місце релігійної організації в організаційній структурі релігійного об`єднання; майновий стан релігійної організації; права релігійної організації на заснування підприємств, засобів масової інформації, інших релігійних організацій, створення навчальних закладів; порядок внесення змін і доповнень до статуту релігійної організації; порядок вирішення майнових та інших питань у разі припинення релігійної організації (стаття 12 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»).

Отже, статут релігійної організації – це установчий документ, на підставі якого діє релігійна організація, він містить норми, обов`язкові для її членів, а також визначає порядок затвердження та внесення змін до статуту.

Документи подані релігійною громадою, а саме: заява від 14 жовтня 2025 року № 1, протокол загальних зборів від 05 жовтня 2025 року № 01-25, додаток № 1 до протоколу № 01-25 від 05 жовтня 2025 року загальних зборів релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви, а саме список членів релігійної громади, які були присутні на загальних зборах релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви щодо зміни канонічної підлеглості, поновлення списку (реєстру) членів парафіяльних

зборів, переобрання керівних органів та прийняття статуту у новій редакції, адвокатський запит від 09 жовтня 2025 року б/н (з додатками) з приводу надання належним чином посвідчену копію статуту релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви у попередній редакції, статут релігійної громади у новій редакції (місцезнаходження релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви не змінюється) відповідають вимогам статті 12, 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» в частині подання повного і змістовного пакету документів щодо прийняття рішення про реєстрацію статуту релігійної громади у новій редакції у зв'язку із зміною підлеглості у канонічних та організаційних питаннях.

Під час розгляду адміністративної справи Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації враховано, що 31.01.2019 року набрав чинності Закон України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», яким статтю 8 «Релігійна громада» та статтю 14 «Реєстрація статутів (положень) релігійних організацій» Закону України № 987-XII від 23.04.1991 року «Про свободу совісті та релігійні організації» було викладено у новій редакції та доповнено новими частинами відповідно.

Згідно пункту 2 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи» від 17.01.2019 року № 2673 визначено, що у разі прийняття рішення щодо зміни своєї підлеглості релігійна організація повідомляє про таке рішення центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, або обласні, Київську, Севастопольську міські державні адміністрації, а в Автономній Республіці Крим - Раду міністрів Автономної Республіки Крим, які забезпечують оприлюднення цього рішення на своєму офіційному веб сайті.

У зв'язку з цим, обласна військова адміністрація оприлюднила на своєму веб сайті, рішення загальних зборів членів релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви про початок процедури зміни підлеглості у канонічних та організаційних питаннях та повідомлення про початок адміністративного провадження.

Оприлюднення цього рішення є обов'язком обласної військової адміністрації, а тому воно було управлінським, не відображалось і не документувалось будь-якими засобами та на будь-яких носіях.

Більше того, пунктом 3 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», визначено, що статути (положення) релігійних організацій мають бути приведені у

відповідність із цим Законом упродовж одного року з дня набрання ним чинності. До приведення статутів (положень) у відповідність із цим Законом релігійні організації керуються положеннями діючих статутів (положень) у частині, що не суперечить цьому Закону.

Тобто, статут релігійної громади в редакції 2016 року, в частині, яка суперечить статті 8 та статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», в редакції Закону України № 2673-VIII від 17.01.2019 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи», взагалі не може застосовуватися до спірних правовідносин.

Відповідно до вимог частини 4 статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін до статуту ухвалюється не менш як двома третинами від кількості членів релігійної громади, необхідної для визнання повноважними загальні збори релігійної громади.

Тобто за відсутності чіткого унормування питань змісту легітимності такого органу управління релігійної громади, як загальні збори чи невідповідності зазначених вимог нормам чинного законодавства, вони вирішуються відповідно до Закону.

Зважаючи на зазначене, відсутність фіксованого членства в релігійній громаді та чіткого унормування порушених питань в їх установчих документах, тобто в статуті релігійної громади в редакції 2016 року, враховуючи вимоги частини 4 статті 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», 2/3 голосів членів релігійної громади відраховуються від кількості фактичних учасників (членів релігійної організації) загальних зборів, що приймали участь в їх роботі.

З'ясування відповідності ухваленого рішення вимогам чинного законодавства у свою чергу відбувається на підставі поданого рішення уповноваженого органу релігійної громади (протоколу загальних зборів) про зміну підлеглості та внесення змін до статуту релігійної громади, ухваленого з дотриманням вимог статті 8 та статті 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», що має бути засвідчене підписами членів відповідної релігійної громади, що підтримали таке рішення, та містити відомості щодо списку учасників цих загальних зборів.

Надавши оцінку статуту релігійної громади від 15 вересня 2016 року, встановлено, що положення вказаного статуту суперечили положенням законодавства щодо процедури зміни підлеглості та, що під час проведення загальних зборів, на яких вирішувалось питання внесення змін до статуту, мав застосовуватися саме Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації».

З аналізу вказаних норм права вбачається, що право релігійної громади на зміну канонічної підлеглості, яке відбулось 05 жовтня 2025 року, шляхом внесення відповідних змін до статуту релігійної громади (на підставі відповідного рішення, ухваленого загальними зборами релігійної громади,

скликаними її членами) закріплено статтею 8 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Це питання належить до виключної компетенції загальних зборів релігійної громади. Жоден суб`єкт не може позбавити загальні збори права прийняти рішення щодо зміни підлеглості релігійної громади та внесення відповідних змін до статуту.

Також Управлінням у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації враховано постанови Великої Палати Верховного Суду від 06.04.2021 року № 910/10011/19 та від 03.04.2024 року № 906/1330/21 у ревалентних правовідносинах.

Враховуючи вищевикладене, Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації дійшло висновку про задоволення заяви релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви від 14 жовтня 2025 року № 1 про реєстрацію статуту релігійної громади у новій редакції.

Відповідно до статей 69-72, 74, 75 Закону України «Про адміністративну процедуру», статей 8, 12, 14 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» на підставі розпорядження Голови обласної державної адміністрації від 18 березня 2002 року № 83 «Про виконання функцій з реєстрації статутів (положень) релігійних громад» зі змінами, службової записки від 03 листопада 2025 року та заяви релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви від 14 жовтня 2025 року № 1

НАКАЗУЮ:

1. Зареєструвати статут релігійної громади Різдво-Богородичної парафії села Щурівці Гайсинського району Тульчинської єпархії Української Православної Церкви у новій редакції зі зміною найменування на: релігійна організація «Релігійна громада храму Різдва Пресвятої Богородиці с. Щурівці Гайсинського району Вінницько-Барської єпархії Православної Церкви України».

2. Взяти до відома, що згідно зареєстрованого статуту:

2.1. Юридичною адресою (місцезнаходженням) релігійної громади є: вул. Богородицька, буд. 33, с. Щурівці Гайсинського району Вінницької області, поштовий індекс 23712;

2.2. Діяльність релігійної громади поширюється на територію с. Щурівці Кунківської сільської територіальної громади Гайсинського району Вінницької області.

3. Головному спеціалісту відділу у справах релігій Управління у справах національностей та релігій Вінницької обласної військової адміністрації Бабчинській М.Г. внести доповнення до мережі релігійних організацій області.

4. Наказ набирає чинності з моменту його підписання, доводиться до відома адресата в порядку статті 75 Закону України «Про адміністративну

процедуру» та може бути оскаржений до Вінницької обласної військової адміністрації (21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 70), Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (01001, м. Київ, провулок Музейний, 12) в порядку статті 80 Закону України «Про адміністративну процедуру» та/або до суду за правилами встановленими Кодексом адміністративного судочинства України.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. начальника Управління **Юлія МАНДРИКА**